

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

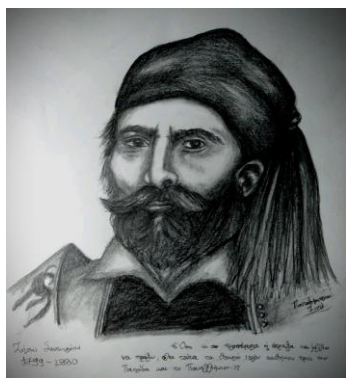
Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΩΤΗ

ΖΗΣΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΤΟΝ

ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ '21

ΓΕΛ ΣΕΡΒΙΩΝ 2021

Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΩΤΗ ΖΗΣΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ '21

Κάθε χρονιά τα ίδια και τα ίδια! Οι προετοιμασίες για τη σχολική επετειακή γιορτή του '21 να τρέχουν πυρετωδώς. Οι καθηγητές να προετοιμάζουν το υλικό της γιορτής και οι μαθητές να προσπαθούν να μάθουν δέκα σειρές ποίημα για να το απαγγείλουν στο υπόλοιπο σχολείο, το οποίο μπορεί να μην τους ακούει από τη νύστα στις 24 του μηνός! Μα πώς είναι δυνατόν να διαβάζεις κάτι το οποίο δεν ξέρεις τι σημαίνει; Να διαβάζεις απλά ονόματα, Νικηταράς, Μπουμπουλίνα, χωρίς να γνωρίζεις ποιοι είναι αυτοί οι άνθρωποι!

Επί τη ευκαιρία λοιπόν πρέπει να σας αναφέρω πως και εμένα μου ανέθεσε μια ερευνητική εργασία η καθηγήτριά μου για έναν αγωνιστή! Ζήση Σωτηρίου τον λένε! Είπε πως ήταν και από την περιοχή μας, Σερβιώτης! Ιδέα δεν είχα! Στην αρχή σκέφτηκα πως είχα πολύ καλύτερα πράγματα να κάνω! Γιατί να χάσω τη βόλτα με τους φίλους μου το σαββατοκύριακο; Τελικά άλλαξα γνώμη! Είχα μια συζήτηση με τον παππού μου ένα απόγευμα, του ανέφερα τυχαία το όνομα του ήρωα.. και μαντέψτε! Τον ήξερε! Ήξερε πολλά για αυτόν και την ιστορία του! Ντράπηκα! Είναι δυνατόν; Ο παππούς μου αγράμματος και μεγάλος σε ηλικία να ξέρει περισσότερα από εμένα που από όταν γεννήθηκα είχα το δικαίωμα της εκπαίδευσης; Μετά από αυτή τη συζήτηση δεν έχασα λεπτό και άρχισα την αναζήτηση...

Ο Ζήσης Σωτηρίου λοιπόν ή αλλιώς " Ο Έλληνας του Ολύμπου ", όπως τον γνώριζαν τότε, γεννήθηκε στα Σέρβια στις αρχές του 1799. Ήταν γιος του αρματολού Σερβίων καπετάν Σωτήρη και είχε άλλα τέσσερα αδέρφια. Στην πόλη των Σερβίων έμαθε τα πρώτα του γράμματα. Από πολύ νέος αποφάσισε να φύγει για την Ουγγαρία και έτσι εγκαταστάθηκε στην πόλη της Πέστης όπου και ασχολήθηκε με το εμπόριο. Από αυτό απέκτησε μεγάλη περιουσία την οποία διέθετε για Εθνικούς σκοπούς. Γενικά ήταν ένας φιλομαθής άνθρωπος, γεμάτος ζωή και έτσι συνέχισε τις σπουδές του στην αλλοδαπή. Θα μπορούσε κανείς να τον χαρακτηρίσει άνθρωπο με γνώσεις

και μάθηση για εκείνη την εποχή, αφού ήξερε να μιλάει τουρκικά, ουγγρικά, γερμανικά, γαλλικά και ιταλικά. Είχε, επίσης, κάνει αρκετά ταξίδια στο εξωτερικό, όπως για παράδειγμα στην Τεργέστη, τη Σικελία, την Ιταλία. Θα τον θεωρούσε κάποιος εύκολα πολυταξιδεμένο!

Ο Ζήσης θαρραλέος και τολμηρός, όπως ήταν, τόλμησε με την έναρξη της επανάστασης να κάψει στην κεντρική πλατεία της Πέστης ομοίωμα Τούρκου, που είχε κατασκευάσει μόνος του. Από την Πέστη έφτασε στην Μακεδονία, όπου και βρέθηκε αυτόπτης μάρτυρας στον απαγχονισμό του ιερέα της εκκλησίας του Αγίου Μηνά. Ο Ζήσης Σωτηρίου βίωσε και προσωπικά τη δυστυχία, τον πόνο και το δράμα του ελληνικού λαού! Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η φυλάκισή του στις τουρκικές φυλακές μαζί με άλλους Χριστιανούς! Για καλή του τύχη, το προξενείο της Αυστρίας πλήρωσε για την απελευθέρωση του. Ο ήρώας μας, λοιπόν, μετά από αυτό διέφυγε στη Χαλκιδική και το Άγιο Όρος όπου πολέμησε στο πλευρό του Εμμανουήλ Παπά με τους Ολύμπιους. Συμμετείχε ακόμη και στον αγώνα των Ναουσαίων το 1822.

Μα τι συμπονετικός άνθρωπος! Δεν σκέφτηκε μόνο την περιοχή μας και έστρεψε τον εαυτό του και σε άλλες περιοχές της χώρας μας που χρειάζονταν βοήθεια! Νομίζω πως αρχίζω να τον θαυμάζω ήδη για την καλή του την καρδιά! Μετά τη μάχη στη Νάουσα ήρθε στην πόλη της Κοζάνης. Έπεσε στα χέρια των εχθρών Τούρκων, οι οποίοι τον κακοποίησαν και κατόπιν αποφάσισε να δραπετεύσει προς τα Πιέρια και τον Όλυμπο. Όλη η ζωή του μια περιπέτεια!

Μετακινήθηκε στη Νότια Ελλάδα, όπου πήρε μέρος σε πολλές μάχες. Το 1827 ο Ζήσης Σωτηρίου εισήχθη στη νεοσύστατη Στρατιωτική Σχολή των Ακολούθων. Μου ακούγεται σαν τη δική μας σημερινή «Σχολή των Ευελπίδων»! Φαντάζομαι πως θα ήταν κάτι πολύ ιδιαίτερο για την εποχή αυτή η σχολή! Το 1829 αποφοίτησε με τον βαθμό Ανθυπολοχαγού. Το πιο σπουδαίο όμως και άξιο είναι πως κάλυψε μόνος του τα οικονομικά των σπουδών του σκεπτόμενος την κατάσταση της χώρας του, και λέγοντας την εξής φράση: « Η Ελλάς είναι πτωχή ».

Ο Ζήσης Σωτηρίου παντρεύτηκε στην Αθήνα το 1842 από προξενικό, χωρίς προίκα. Η γυναίκα του ήταν μεσαίας κοινωνικής τάξης. Μέσα από κάποιες καθημερινές διαφορές τους, που είχαν να κάνουν στην αρχή με τα οικονομικά του σπιτιού, αφού η γυναίκα και η πεθερά του ξόδευαν αρκετά χρήματα και απαιτούσαν πράγματα από τον Σωτηρίου για τα οποία δεν είχε ποτέ δώσει την συγκατάθεσή του.

Αργότερα προστέθηκαν και άλλες διαφωνίες στο γάμο τους, βασισμένες σε κάποια θέματα που για αυτόν είχαν ιδιαίτερη σημασία. Ο Σωτηρίου δεν ήταν σίγουρος για τον γάμο του. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως η αρχοντιά της γυναίκας του ήθελε να τον υποχρεώσει να μην γιορτάζει την Εθνική επέτειο του '21.

Ο Σωτηρίου εξοργισμένος από όλα αυτά που συνέβαιναν αποφάσισε να της επιστρέψει τη βέρα του. Με μια επιστολή της έλεγε πως θέλει να χωρίσουν οι δρόμοι τους και να είναι πάντα ευτυχισμένη με κάποιον που θα έχει τις ίδιες επιθυμίες με εκείνη. Αναρωτιέμαι αν κάποιος από τη σημερινή εποχή θα άφηνε εύκολα το γάμο του για να αφοσιωθεί στην πατρίδα του! Περίεργα πράγματα!

Έκανε μάλιστα και δωρεές, σύμφωνα με τις δυνατότητές του. Κατά τον Ρωσοτουρκικό, Κριμαϊκό πόλεμο (1853-56) ο Ζήσης Σωτηρίου κατάρτισε Σώμα επίλεκτων εθελοντών, «των Αθανάτων», τους οποίους εξόπλισε και συντηρούσε καθ' όλη την διάρκεια της επανάστασης με δικές του δαπάνες. Στις 10 Μαρτίου 1854 έδωσε μαζί με τους άλλους Σωματάρχες όρκο: «Ορκιζόμεθα εις την Αγίαν (ομοούσιον) και Αδιαίρετον Τριάδα και εις το ιερόν όνομα της Πατρίδος ότι αναλαμβάνομε τα όπλα, για να ανακτήσουμε τα θρησκευτικά και πολιτικά των Ελλήνων δικαιώματα, κατά της τουρκικής τυραννίας,... Ορκιζόμεθα να υπερασπισθούμε τη σημαία μας μέχρι της τελευταίας ρανίδας του αίματός μας...»

Κατά τη διάρκεια του 1859 με 1861, ο ήρωας μας μπήκε στο σώμα του Ιωσήφ Γαριβάλδη βοηθώντας στην επανάσταση. Στην διάρκεια της παραμονής του σε αυτό έλαβε μέρος σε πολλές μάχες και κατάφερε να τιμηθεί με πολλά παράσημα. Του προτάθηκε επίσης η θέση του αξιωματικού, όμως δεν τη δέχτηκε. Πόσο συνετός και χαμηλών τόνων άνθρωπος ήταν; Το μόνο που τον ένοιαζε πραγματικά ήταν η ελευθέρωση της πατρίδας! Δεν έδινε σημασία στα πλούτη και στην εξουσία!

Το 1878 ήταν σε ηλικία που δεν μπορούσε πλέον να βοηθήσει και να συμμετάσχει στην επανάσταση της Δυτικής Μακεδονίας, λόγω των γηρατειών του. Είχε μεγάλο θαυμασμό και ζήλευε τους συναγωνιστές του 1854, που ήταν νεότεροι από αυτόν και μπορούσαν να πηγαίνουν στον Όλυμπο και να πολεμούν με τις δυνάμεις τους.

Στις 7 Ιουνίου 1854 στη σύσκεψη της Βροντού ο Πρόξενος της Γαλλίας στη Θεσσαλονίκη, ζήτησε να παύσουν την επανάσταση, γιατί ο Γαλλικός και ο Αγγλικός στρατός θα ερχόταν στον Όλυμπο να τους χτυπήσει. Τότε ο Ζήσης Σωτηρίου απάντησε: «Εξοχότατε, εάν έλθουν, εμείς θα υψώσουμε τας χείρας μας στον Ύψιστο,

θα ανοίξουμε τα στήθη μας και θα τους πούμε: «Φιλελεύθεροι Γάλλοι και Άγγλοι, κτυπάτε αθώα στήθη, φονεύσατε τους Έλληνες, διότι ζητούν και αυτοί να ζουν ελεύθεροι και ανεξάρτητοι, όπως ζήτε σεις οι Ευρωπαίοι...» και πρόσθεσε: «Εξοχότατε, νομίζω ότι σε κάθε άλλο μέρος της Ελλάδος μπορούν να έλθουν τα Συμμαχικά Στρατεύματα. Στον Όλυμπο όμως όχι». Γεμάτος τόλμη απέδειξε ξανά τη γενναιότητα των Ελλήνων!

Ήταν σε ηλικία 82 ετών όταν απεβίωσε το 1880. Έφυγε με παράπονο και θλίψη που δεν μπόρεσε να δει τη γη που γεννήθηκε ελεύθερη και την ελληνική σημαία να κυματίζει στον Όλυμπο και στην Αγία Σοφία. Γι' αυτό το λόγο, λίγο πριν πεθάνει είχε αφήσει παραγγελιά στους φίλους του να χαράξουν την εξής επιγραφή στην ταφόπλακά του: «Ενταύθα κείται Ζήσης Σωτηρίου ζών δεν ηξιώθη να ιδή την φύλατίν του πατρίδα ελευθερωμένην και εις τον Άδη θέλει να ενεργήσει τα προς απελευθέρωσιν αυτής».

Το πόσο συγκινητικό και ηθικό παράδειγμα μπορεί να θεωρηθεί αυτή του η πράξη είναι ανεξήγητο! Η αγάπη του προς την πατρίδα και τα εδάφη της ήταν πραγματικά απεριόριστη.

Γενικά είχα ενημερωθεί πλήρως από όλες αυτές τις πληροφορίες που βρήκα σε αξιόπιστες διαδικτυακές αναφορές. Το ενδιαφέρον, όμως, και η περιέργειά μου δεν σταμάτησαν εκεί. Ρώτησα την καθηγήτριά μου πού μπορώ να βρω περαιτέρω πράγματα για να εμπλουτίσω την εργασία μου και εκείνη με έστειλε στη βιβλιοθήκη των Σερβίων λέγοντας μου πως εκεί σίγουρα κάτι θα υπήρχε. Μετά από πολλές ώρες αναζήτησης βρήκα τελικά το βιβλίο που χρειαζόμουν! "Ζήσης Σωτηρίου, ο Έλληνας του Ολύμπου" του Κοεμτζόπουλου! «Το κατάλληλο βιβλίο για να τεκμηριώσω και να ολοκληρώσω την εργασία μου, αφιερωμένο στη ζωή του πιο γενναίου ήρωα και μάλιστα του συμπατριώτη μου », σκέφτηκα!

Το βιβλίο δεν μίλαγε τόσο για την προσωπική του ζωή, όσο για το έργο και τις δράσεις του. Δεν μου φάνηκε περίεργο που γράφτηκε ολόκληρο βιβλίο για τον Σωτηρίου! Ίσα ίσα πιστεύω πως ήταν ο καλύτερος τρόπος για κάποιον που ήθελε να διδάξει τη γενναιότητα και τον ηρωισμό στις επόμενες γενιές. Αυτό που κατάλαβα χαμένη στις σελίδες του βιβλίου ήταν ότι το κύριο μέλημα του Ζήση ήταν να δει την Ελληνική σημαία να κυματίζει στην Κωνσταντινούπολη!

Είχε σχέσεις με τους Ιταλούς. Πολέμησε για αυτούς, συμπάθησε τον χαρακτήρα τους και μάλιστα τους προσφώνούσε «συναδέλφους». Όταν το θεώρησε

αναγκαίο, ζήτησε τη βοήθειά τους για την απελευθέρωση της Ελλάδας μας.

Ο Σωτηρίου εργάστηκε για ένα διάστημα ως αρχιφύλακας της Ακρόπολης. Προσπαθούσε να μαζέψει τα αρχαία από τα παλάτια των βασιλέων με σκοπό να τα δώσει για να μην πουληθούν στο εξωτερικό και να τα διασφαλίσει ως κληρονομιά στο Εθνικό Μουσείο.

Όταν διάβασα για τη δράση του στη διαφύλαξη των αρχαίων, έτρεξα κατευθείαν να αναζητήσω πληροφορίες. Αυτό το γεγονός μου θύμισε πολύ την περίπτωση της Μελίνας Μερκούρη. Η μεγάλη αυτή, αξιοθαύμαστη ηθοποιός και πολιτικός, με την τόσο δυναμική της προσωπικότητα έκανε τη δική της εκστρατεία για να μπορέσει να καταφέρει την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα πίσω στον τόπο που ανήκουν. Πίσω στην Ελλάδα μας.

Ο Ζήσης Σωτηρίου συνδεόταν άμεσα με αυτό. Για τον καιρό του ήταν αυτός, ο οποίος είχε καταλάβει την αξία των Ελληνικών μνημείων και προσπαθούσε να τα κρατήσει στην χώρα μας.

Μάλλον εμείς η νεολαία θα πρέπει να ψάξουμε βαθύτερα την ιστορία και την αξία αυτών των μνημείων την επόμενη φορά που θα επισκεφτούμε ένα μουσείο, και όχι απλά να κάνουμε σκέψεις του είδους "θα χάσω μάθημα " ή «άντε πάλι τα ίδια». Γιατί όπως λέει και ο Σεφέρης στο έργο του "Πάντα Πλήρη Θεών" , όσα περισσότερα ξέρουμε για την αρχαία αρχιτεκτονική, τόσο περισσότερο μας αρέσει η Ακρόπολη.

Ανάμεσα σε όλα αυτά που είχε κάνει, επίσης σημαντική ήταν η κίνησή του με προσωπική του βούληση να καταθέτει δέκα λεπτά την ημέρα από το μισθό του για το Πολεμικό Ταμείο του Έθνους. Επιπρόσθετα έκανε χρηματικές δωρεές σε σχολεία, θέατρα, στρατιώτες, πρόσφερε 1000 βιβλία και 10.000 κονδύλια για γράψιμο, με στόχο την βελτίωση της πατρίδας του για την όποια αγωνιζόταν συνεχώς. Πρόσφερε επίσης 10 φλωριά για την στερέωση του συντάγματος. Αρνιόταν διαρκώς την επιστροφή τους, λέγοντας «Σας τα χαρίζω, μόνο Σύνταγμα να γίνει». Πόσο αφιλοκερδής άνθρωπος; Δύσκολα στην εποχή μας κάποιος θα σκεφτόταν έτσι για την πατρίδα του. Πόσο μάλλον να δώσει μέρος του μισθού του. Δυστυχώς στις μέρες μας επικρατεί η λογική και το συμφέρον. Η αγάπη και η φιλανθρωπία έρχονται σε δεύτερη μοίρα. Πόσο σκληρός ο κόσμος μας...

Η εξυπνάδα και το μεγαλείο του χαρακτήρα του Ζήση συνέβαλλαν και σε άλλους τομείς. Εξέδωσε την « Περιγραφή της εν Ναυαρίνω Ναυμαχίας » και το «Νέον Αλφαβητάριο και αναγνώσεις προπαιδείας» με δικά του έξοδα, συμμετείχε ως

εθελοντής στην ανασκαφή της Ακρόπολης και εξέδιδε φυλλάδια με διακηρύξεις ενάντια στη διχόνοια των Ελλήνων.

Κύριο μέλημά του ήταν ο λαός και το καλό της πατρίδας μας. Ο ίδιος μάλιστα προέτρεπε τους Έλληνες να κόψουν ένα από τους καφέδες της ημέρας τους και να δώσουν τα αντίστοιχα χρήματα στο δημόσιο ταμείο της χώρας, ώστε να συμβάλλουν στην αποπληρωμή του δανείου. Αξιοθαύμαστο!

Οι γνώσεις του βοήθησαν πολύ και στον τομέα της εκπαίδευσης. Ο Ζήσης εκπαίδευε τους μαθητές του στο πανεπιστήμιο και στο γυμνάσιο που είχαν δημιουργήσει τη φρουρά της εθνοσυνέλευσης και έκανε μεγάλες δωρεές στο πανεπιστήμιο και στο Γενικό Ταμείο των συμμαχικών Δυνάμεων χωρίς να ζητήσει καμία ανταμοιβή.

Κάτι που μου έκανε φοβερή εντύπωση ήταν πως κάθε χρονιά την ημέρα της 25ης Μαρτίου εόρταζε λαμπρά, φωταγωγώντας όλους τους χώρους του σπιτιού του, όσο μικρό και αν ήταν. Καλούσε όλους τους συμπατριώτες σπίτι του για να γιορτάσουν αυτή τη μέρα όπως της άρμοζε! Με χαρά και περηφάνια! Ήταν η μέρα της ελευθερίας! Ήταν η μέρα όλων των Ελλήνων! Χαρακτηριστικά το 1841 ζωγράφισε στο σπίτι του μία σημαία και στην μέση το Σύνταγμα. Πιστεύω πως με τόσες ετοιμασίες ένιωθα την 25η Μαρτίου εορτή δική του. Φαίνεται πως την περίμενε με ενθουσιασμό και αγωνία αυτή τη μέρα!

Το μεγαλείο και η δύναμη της ψυχής του δεν σταματάει εκεί. Το 1856 βοήθησε τους πλημμυροπαθείς της Γαλλίας. Γενναϊόδωρος! Δύο χρόνια αργότερα το 1858 έστειλε το πρωτότυπο βιβλίο « Άπαντα του Έλληνας του Ολύμπου» στον Μέγα Δούκα Κωνσταντίνο. Εκείνος ως δώρο του έδωσε ένα δαχτυλίδι το οποίο ο Σωτηρίου το αφιέρωσε στο Πανελλήνιο. « Αυτό εδώ αδέρφια μου είναι το δώρο μας από τον μέγα Δούκα Κωνσταντίνο! Μου το έστειλε αφού έλαβε την επιστολή μου! Δεν ανήκει σε εμένα! Ανήκει σε όλους εμάς που η ψυχή μας χτυπάει στους χτύπους του αγώνα και της ελευθερίας! » είπε συγκινημένος.

Το 1874 έφερε από τον Όλυμπο μπομπότα, ύδωρ και δάφνη για να μοιραστεί την 25η Μαρτίου με τον κόσμο. Καλώντας τον με αυτά τα λόγια: «Ελάτε συμπατριώτες μου! Ελάτε να πάρετε από αυτά τα καλά που σας έφερα από τον Όλυμπο! Σήμερα είναι ημέρα γιορτής! Σήμερα γιορτάζουμε όλοι μαζί σαν μια γροθιά! Σαν ένα σώμα, μια ψυχή! Οι καρδιές μας χτυπούν ελεύθερες και ενωμένες! Έτσι είναι ο λαός μας! Έτσι είμαστε εμείς οι Έλληνες!» Συμβούλευε επίσης τους

νέους να γυμνάζονται και να εξασκούνται καθημερινά με τα όπλα για να πολεμούν προετοιμασμένα και όχι να σπαταλούν χρόνο στα καφενεία.

Τα 1878 γέρος πια καθώς δεν μπορούσε να προσφέρει με τις σωματικές του δυνάμεις στον αγώνα. Αρχίζει να τυπώνει φυλλάδια με τίτλο « Τα δικαιώματα των Ελλήνων κατά τη λύσιν του Ανατολικού Ζητήματος », τα οποία μοίραζε δωρεάν στον κόσμο για να τον ενημερώνει. « Γέρασα! Το σώμα μου με εγκαταλείπει! Οι δυνάμεις μου λιγοστεύουν! Η καρδιά μου όμως δεν θα σταματήσει να σιγοκαίει και να χτυπάει μέχρι να δει κάθε ελληνικό τόπο που πατώ απελευθερωμένο!» είπε δακρυσμένος σε μια συνέλευση του λαού.

Δεν μου φαίνεται πλέον περίεργη η αγάπη, η εμμονή και ο πατριωτισμός που έτρεφε για την Ελλάδα μας. Το δόσιμό του σε αυτήν ήταν απόλυτο. Πιστεύω πως θα έδινε και την ζωή του για να συμβάλει στην ελευθερία. Η παρακάτω φράση του τα λέει όλα:«Γιατί το έθνος είναι πέρα και πάνω από το άτομο. Γιατί το άτομο δεν ανήκει στον εαυτό του αλλά στην πατρίδα του!».

Ο ήρωάς μας δεν δίσταζε να εκφράζει τις γνώσεις και τις απόψεις του με κάθε ευκαιρία. Χαρακτηριστικά είχε στείλει τρεις επιστολές εκ μέρους των συναγωνιστών του.

Στην πρώτη, προς τους Επτανησίους, εξέφραζε τα θερμά του συγχαρητήρια για τις αποφάσεις στην Κέρκυρα και τον διωγμό των Άγγλων.

Στην επιστολή του με παραλήπτες στην Αλεξάνδρεια και τη Συρία, τους ευχαριστεί για την προσέλευση τους στην Ανατολική εκκλησία και τονίζει τη σημασία της εκκλησίας.

Στην τελευταία του επιστολή, την 1^η Σεπτεμβρίου του 1856 προς τον Λόρδο Πάλμεστον, διαμαρτύρεται για τη μη τήρηση των υποσχέσεων της Αγγλίας και της Γαλλίας σε σχέση με την παύση του πολέμου από τον πρόξενο Λουί Μπορνέρ.

Εκτός από μορφωμένος, γενναίος και θαρραλέος, ο Ζήσης Σωτηρίου ήταν πιστός Χριστιανός. Η θρησκευτική πίστη του έγινε αντιληπτή με την παρακίνησή του προς τους εργαζόμενους της Ακρόπολης την Καθαρά Δευτέρα του 1872, λέγοντάς τους να πάνε πρώτα στην εκκλησία και μετά για δουλειά.

Έδειχνε την πίστη του με περηφάνια σε κάθε ευκαιρία. Παρακάλεσε τον Όθωνα οι αγοραπωλησίες να γίνονται Σάββατο, έτσι ώστε οι Έλληνες να αφιερώνουν την Κυριακή στο Θεό πηγαίνοντας εκκλησία. Μάλιστα, το Σερβιώτικο παζάρι

καθιερώθηκε τη Δευτέρα, με πρωτοβουλία του ίδιου και του Μητροπολίτη Σερβίων.

Τον θαυμάζω για την πίστη του! Οι άνθρωποι στις μέρες μας προτιμούν να ξενυχτάνε τα Σαββατόβραδα και προφασιζόμενοι την κούραση να μην συμμετέχουν στις Κυριακάτικες λειτουργίες. Όμως για τον Ζήση Σωτηρίου, όπως και για κάποιους ανθρώπους ευτυχώς ακόμα και σήμερα, η Εκκλησία είναι δύναμη, αγάπη και ζεστασιά που δε θα βρεις εύκολα εκεί έξω σε αυτή τη ζούγκλα που λέγεται κόσμος.

Στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου, υπήρχαν κάποιες κρίσεις για τον Σωτηρίου, από αξιότιμους ανθρώπους, όπως τον Συνταγματάρχη Λυριτζή και τον Στέφανο Κουμανούδη. Σχετικά με αυτές ο Ζήσης έπαιρνε πάντα μέρος σε όλες τις στρατιωτικές εκδηλώσεις, αποτελούσε πρότυπο για τους Έλληνες, πάλευε με όλες τις δυνάμεις του υπέρ της ελευθερίας και το σημαντικότερο από όλα είναι πως για να μην επιβαρύνει τους φίλους του οικονομικά, είχε αφήσει τις οικονομίες του στο Εθνικό Δάνειο για την κάλυψη των εξόδων του μνημόσυνού του.

Το συμπέρασμα που βγάζω από όλα αυτά είναι πως ο Ζήσης Σωτηρίου ήταν ένας ξεχωριστός άνθρωπος που ξόδευε όλη την περιουσία του για την πατρίδα. Δεν ζητούσε κανένα αντάλλαγμα. Δεν τα έκανε όλα αυτά για τα αριστεία και τη δόξα. Αυτό το αποδεικνύει με κάθε τρόπο η ιστορία του. Προσωπικά, πιστεύω πως αποτελεί πρότυπο και παράδειγμα για τις νέες γενιές, λόγω του χαρακτήρα και του ήθους του.

Με έκανε να καταλάβω και να μάθω πολλά αυτή η έρευνα! Θα έλεγα ότι εκτός από νέες γνώσεις με έκανε να συγκινηθώ και να αγαπήσω λίγο παραπάνω την πατρίδα μου! Αναρωτιέμαι αν ο Ζήσης Σωτηρίου ή έστω κάποιος άλλος αγωνιστής της εποχής εκείνης μπορούσε να μου μιλήσει, τι θα μου έλεγε. Θα ήταν περήφανος άραγε για εμάς, τη νέα γενιά; Ίσως να μας ξεσήκωνε να κάνουμε τη δική μας επανάσταση. Μπορεί ακόμη να μας συμβούλευε να διεκδικήσουμε την ελευθερία ξανά. Λες και ξέραμε πως ήταν η σκλαβιά και η κακουχία; Όλα έτοιμα τα βρήκαμε χάρη σε αυτούς τον ανθρώπους! Πόση περηφάνια μπορεί να νιώσει ένας άνθρωπος μετά από όλα αυτά; Πόσο μπορεί να εκτιμήσει όλα αυτά τα καθημερινά, δεδομένα πράγματα που ζει. Την οικογένεια, τη ζεστασιά, την πολυτέλεια...

Ναι, είμαι περήφανη που γεννήθηκα και μεγάλωσα σε μια τέτοια χώρα όπως η Ελλάδα μας! Με απέραντη ιστορία και ηρωισμό! Είναι τόσα τα πράγματα που έμαθα για την τόλμη όλων αυτών των ανθρώπων που πάλεψαν για τη δική μου ελευθερία, τα όσα προσέφεραν και τα όσα ήταν διατεθειμένοι να χάσουν! Κλείνοντας

το βιβλίο, νιώθω καλύτερος άνθρωπος και ελπίζω η δική του ζωή να αλλάξει και τη δική μου! Από εδώ και πέρα θα φροντίσω να μην ξεχάσω ποτέ την ιστορία μας και να μην χάνω την ευκαιρία για λίγη περισσότερη.. Γιατί όταν η ιστορία ξεχνιέται, επαναλαμβάνεται! Σε ευχαριστώ Ελλάδα μου!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

Κοεμτζόπουλος, Ν.(χχ). *Ζήσης Σωτηρίου, ο Έλληνας του Ολύμπου*. Εκδόσεις: Μορφωτικός Όμιλος Σερβίων «Τα κάστρα».

Σωτηρίου, Ζ. (1848). *Τα άπαντα του συνταγματικού Έλληνα Ζήση Σωτηρίου*. Εκδόσεις: Σωτηρίου Ζήσης.

Σωτηρίου, Ζ.(1850). *Ζήτω η 25 Μαρτίου του 1821 και 1850. Ζήτω ο συνταγματικός θρόνος! Ζήτω η γενική ένωση της Ελλάδος! Ζήτω η ομόνοια και η καρτερία των Ελλήνων!*

Σωτηρίου, Ζ. (1867). *Διαμαρτύρησις του Έλληνα του Ολύμπου Ζήση Σωτηρίου Διά την παύσιν της Ήπειρο-θεσσαλικής Επανάστασεως*.

Σωτηρίου, Ζ. (1874). *Ζήτω η 25 Μαρτίου του 1821. Ζήτω η Ελλάς!*

Τσαρμανίδης, Α. (2019). *Επίλεκτες πηγές ιστορίας των επαρχιών Σερβίων και Κοζάνης*. Εκδόσεις: Μορφωτικός Όμιλος Σερβίων «Τα κάστρα».

Ζήσης Σωτηρίου

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%96%CE%AE%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CF%89%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85

(τελευταία πρόσβαση στις 06/04/2021).

Κοντράρου-Ρασσιά, Ν. «Ποτέ πόποτε δεν εξήγησα αμοιβήν» Ελευθεροτυπία, Τρίτη 20 Ιουλίου 2010

<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=184940>

(τελευταία πρόσβαση στις 06/04/2021)

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ

Παπαδημητρίου Ζωή, Α΄ Λυκείου, ΓΕΛ Σερβίων